

Magyar—magyar kisszótár

„Új Bábelt élünk — a fogalmak pokoli zűrzavarát (...) Gyalázatos hazugok (...) megrontották a szavak becsületét”

Karinthy Frigyes

jával. A beidegzett ősi bolsevik reflex, az reflex.

Aki azonban nem Lukács Györgynél tanulta a logikát, az tovább tud követ-

Akkor ez volt a foglalkozása

Mit jelent ez liberálisul? Azt, ha valakinek van foglalkozása, és annak értelmében teszi a dolgát, az igencsak rendjén való cselekedet. Aki ezt a kijelentést tette, jól tette, mert az a foglalkozása, hogy kijelentsen. Kőszeg Ferenc, az SZDSZ képviselője, rendőrségi szóvivője, a Jogvédőszolgálat egyik alapító tagja, a Szeta tagja, a Nemzetbiztonsági Bizottság tagja, s korábban a Beszélő munkatársa, és olyasféle excellenzéki, mint amilyen volt Haraszi vagy Demszky. Abból az alkalomból nyilatkozott meg a Népszavának, hogy kezébe kapta a róla szóló rendőrségi jelentéseket, amelyekből kiderült, hogy 1989 májusában Gál Zoltán, jelenlegi parlamenti elnök, akkor belügyi államtitkár, adta ki az utasítást Kőszeg megfigyelésére.

Ha történetesen Gál Zoltán bontott-csirke-árus a Lehelen, és megfigyelési Kőszeg Ferenc szóvivőt, ma elféltetne nyilván, mert akkor az volt a foglalkozása, hogy kibelezze a csirkéket, illetve hessegessen róluk a legyeket, és nem az, hogy ellenzékiek után kajtasson. Ha viszont belügyi államtitkár volt, hatáskörébe nem a bontott-csirke-ügyek tartoztak, hanem a politikai csirkepercek, kacsaperek, fölfújt kacságyékek. Amivel nem azt akarom mondani, hogy az ellenzék akkori tevékenysége lebecsülendő volna. Sőt, nagyon tisztelem az akkori ellenzéket. Majdnem olyan veszélyes volt az MSZMP ellenzékének lenni akkor, mint manapság az MSZP—SZDSZ koalícióval szembefordulni. Ez utóbbiak ellenzéke ugyanis nem kap rendőri védelmet, diplomata útlevelet Nyugatra, ösztöndíjakat Berlinbe (Nyugat), Amerikába, a dél-francia tengerpartra mint Eörsi, és a könyveiket sem adják ki világszerte.

Voltaképpen tehát Kőszeg kijelentése logikus. A mai kormánypárti liberális excellenzéknek van oka arra, hogy megbocsásson az akkori hatalmon lévőknek, nemcsak azért, mert most együtt gyakorolják a hatalmat, és együtt nyomják el a mai ellenzéket. Fejlettebb módszerekkel, mint azt tette a Kádár-rezsim. Persze megfigyelések ma is vannak. A hatalmon lévők Nyírfá-akciókat szerveznek, ami nem tévesztendő össze a Madarak és Fák nap-

keztetni egy ilyen kijelentésből. És ezek a következtetések félelmetesek tudnak lenni. Először is. A mai liberálisok szerint egy belügyi államtitkárnak az a természetes munkaköre, hogy derék és bátor értelmiségiekről írjat titkos följelentéseket, akik egyáltalán nem bűnözők, és semmi veszélyt nem jelentenek a társadalomra. Csak a belügyi államtitkárokra legföljebb. De mint Kőszeg megbocsátó szép üzenetéből kiderül utólag, hogy azokra sem. Másodszor az állami pénzt teljesen fölösleges tevékenységre pazarolták, mert csak a vak nem látta 1989-ben, hogy ellenzéki aknamunka nélkül is megbukik a rendszer. A helyett, hogy a termelés korszerűsítésére, a munkafegyelmén szigorítására, a korrupció visszaszorítására (a párton és a hatalmon belül) fordították volna energiáikat, húsz-harminc okos és művelt értelmiségit zaklattak. Buták voltak, mert nem tudták, hogy leendő szövetségeseiket nyaggatják. Vagy nagyon okosak voltak, és tudták, hogy nimbuszt teremtenek leendő elvtársaiknak.

Az is érthetővé válik, hogy miért halad oly vontatottan az 1956-os sortűzek bűnösének felelősségre vonása. Mert nem voltak bűnösök, hiszen akkor ez volt a foglalkozásuk. Ha hasonlaltal akarnék élni, mindenképpen azt mondanám, hogy Gál és társai idézőjelbe téve, hóhérok voltak, Kőszeg és társai viszont kétségkívül áldozatok. Bár a kijelentés azonban azt a gyanút ébreszti föl bennem, hogy a hajdanvolt áldozat összefog a hajdanvolt hóherral, az ugyancsak hajdanvolt áldozatok kárára, hogy a rendszerváltozás előtti áldozatok áldozat-státusát meghosszabbítsa. És ami a legsúlyosabb: az áldozatok számát koalíció fedőnév alatt növelje.

Karinthy Frigyes Történelmi materializmus című szatírájának az alapötlete jut az eszembe. A forradalmár csak addig szidja a villamosvezetőt, amíg föl nem jut a zsúfolt kocsiára. Ha már fönn van, nem a konduktort gyalázza, hanem a lent maradtakat, mert olyan pófátlanok, hogy ők is föl akarnak tolakodni a megtelt járműre.

Kőszeg és társai fönn vannak a villamoson, és ezért elégedettek a kocsivezetővel. Sőt, meg is bocsátanak neki. Csak volt társaiknak nem.

U Szalay Károly

reagálás a Népszava cikkére *